

ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО

Кафедра фінансів, обліку і оподаткування

СИЛАБУС

з навчальної дисципліни

«УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК»

(<https://op.tsatu.edu.ua/course/view.php?id=2699>)

<http://feb.tsatu.edu.ua/teacher/kostyakova-anna-anatoliyivna/>

120

Загальний опис навчальної дисципліни

Анотація курсу. Дисципліна «Управлінський облік» спрямована на формування у здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти загальних та фахових компетентностей та ґрунтується на обліку витрат і калькулюванні собівартості продукції, техніко-економічному плануванні (бюджетуванні) та особливо на аналізі витрат. Дисципліна зорієнтована на вивчення таких питань, як: сутність управлінського обліку, його предмет, об'єкти, принципи, функції та методи; класифікація та поведінка витрат та їх значення при прийнятті управлінських рішень; системи обліку та калькулювання витрат за різними методиками; роль та значення аналізу взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку; обґрунтованість релевантної інформації при прийнятті рішень; значення процесу бюджетування та методика складання операційних та фінансових бюджетів тощо.

Метою даного курсу є висвітленні теоретичних основ та методологічних аспектів управлінського обліку (management accounting) крізь комплексну характеристику обліку витрат на виробництво і результатів діяльності суб'єктів господарювання.

Завдання освітня компонента полягає у вивченні принципів і методів управлінського обліку, його місця і ролі в управлінні діяльністю підприємства; набуття вмінь застосовувати відповідні методи і прийоми в процесі обліку витрат і калькулювання з метою прийняття ефективних управлінських рішень.

Дисципліна спрямована на вивчення таких питань: процес виявлення, вимірювання, збору, аналізу, підготовки, передачі й прийому інформації, яка

необхідна управлінському апарату для виконання його функцій; зв'язок та відмінності фінансового та управлінського обліку; загальні принципи організації обліку витрат на виробництво та калькулювання собівартості продукції, робіт, послуг; особливості організації, методики та техніки калькулювання собівартості окремих видів продукції, робіт та послуг; групування витрат за різними ознаками для складання фінансової та управлінської звітності, прийняття рішень та контролю за їх виконанням; калькуляція промислової продукції, будівельно-монтажних робіт, сільськогосподарської продукції в умовах використання різних методів обліку витрат і калькулювання собівартості; бюджетування за центрами витрат і відповідальності.

Результати навчання (компетентності)

Компетентності, які студент набуде в результаті вивчення дисципліни

Спеціальність	Загальні компетентності (ЗК)	Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	Результати навчання (ПР)
072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК08. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	СК06. Здатність застосовувати сучасне інформаційне та програмне забезпечення для отримання та обробки даних у сфері фінансів, банківської справи та страхування. СК10. Здатність визначати, обґрунтовувати та брати відповідальність за професійні рішення.	ПР11. Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування. ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

Орієнтовний перелік тем лекцій

- Тема 1. *Мета, зміст і організація управлінського обліку*
- Тема 2. *Склад витрат виробництва.*
- Тема 3. *Класифікація і поведінка витрат*
- Тема 4. *Методи обліку і калькулювання витрат*
- Тема 5. *Облік і калькулювання за повними витратами*
- Тема 6. *Облік і калькулювання за змінними витратами*
- Тема 7. *Облік і калькулювання за нормативними витратами*
- Тема 8. *Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності та прибутку*
- Тема 9. *Аналіз релевантності інформації для прийняття управлінських рішень*
- Тема 10. *Бюджетування і контроль*
- Тема 11. *Облік і контроль за центрами відповідальності*

Орієнтовний перелік тем практичних занять

1. Класифікація і поведінка витрат
2. Непрямі витрати та методика їх розподілу
3. Система обліку і калькулювання за повними витратами
4. Система обліку і калькулювання за змінними витратами
5. Облік витрат і калькулювання за нормативними витратами

6. Аналіз взаємозв'язку витрат, обсягу діяльності і прибутку
7. Аналіз релевантної інформації для прийняття управлінських рішень
8. Бюджетування і контроль
9. Облік і контроль за центрами відповідальності

Політика курсу

- Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За пропуски занять без поважної причини здобувач вищої освіти буде неатестований з даної дисципліни. Усі пропущені заняття мають бути відпрацьовані під час консультацій або на Освітньому порталі університету.
- Через об'єктивні причини (наприклад, карантин, хвороба, участь у конференції, науковому проекті, міжнародному стажуванні) навчання може відбуватись в on-line формі на Освітньому порталі ТДАТУ з використанням системи Moodle або за посередництва інших інформаційно-комунікаційних платформ чи технологій за погодженням із викладачем курсу.
- Списування під час виконання контрольних заходів, диференційованого заліку та екзамену заборонені, зокрема із використанням мобільних гаджетів, комунікаційних засобів тощо.
- Презентації та виступи мають бути авторськими (оригінальними).
- Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися академічної етики: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність, дбайливо ставитись до обладнання та книжкового фонду ТДАТУ, виконувати графік освітнього процесу.

Рекомендована література

1. Голов С.Ф. Управлінський облік. Підручник. К.: ЦУЛ, 2021.534с.
2. Охотнік С.І., Свічкарь Н.М. Управлінський облік: від теорії до практики. К.: Акцент ПП. 2023. 512с.
3. Костякова А.А. Організаційно-методичні засади побудови управлінського обліку в сільському господарстві. *Інфраструктура ринку*. 2021. №58. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/58-2021>
4. Костякова А.А. Цільовий підхід до класифікації витрат в галузі рослинництва: планування, управління та контроль. *Приазовський економічний вісник*. 2021. Випуск 4(27). URL: http://pev.kpu.zp.ua/journals/2021/4_27_ukr/17.pdf

Гарант освітньої програми

(підпис)

Сергій КОСТОРНОЙ